

[Landbrugsministeren.]

Husmandsforeninger, hvor husmændene gik ind for hjemmemarkedsordning og eksportmarkedspleje; de erklærede sig som modstandere af en foderkornsordning, men opærede med ønsker om tilskud på forskellige områder. Derefter blev der forhandlet i landbrugsministeriet om de modtagne henvendelser. Vi forhandlede i ét møde, i to møder, og så vidt jeg husker, blev det på det tredje møde — ikke på det fjerde møde — hos mig meddelt af kompensationsudvalgets talsmænd, at de havde en tilføjelse at gøre til de ønsker, de hidtil havde fremsendt. Dette ønske — nu beder jeg de ærede medlemmer lægge mærke til det — var, at staten kontant skulle skyde 300 mill. kr. ind i et fond. Det var altså et ønske, fremsat ikke da kompensationsudvalget henvendte sig til statsministeren, heller ikke da det henvendte sig til mig, ikke på det første møde og heller ikke på det andet møde, men altså på det tredje møde, holdt hos mig. Jeg vil gerne anmode det ærede medlem hr. Jens Chr. Christensen, som brugte udtrykket pranger-type eller prangermanér om mig, om at give sin krakteristik af denne form for henvendelser til en regering. Vi fortsatte forhandlingerne, må jeg tilføje, som om intet var sket. Jeg havde selvfølgelig underrettet regeringen om den væsentlige ændring i forhandlingsudgangspunktet, der var sket, og i møderne derefter gav jeg regeringens udspil; jeg udtrykte på den samlede regerings vegne vor villighed til at forhandle om en støtteordning for landbruget inden for en beløbsramme på 300 mill. kr., og jeg understregede ved forelæggelsen: dette er et forhandlingsgrundlag, jeg er villig til forhandling.

Samtidig stillede husmændene et forslag inden for en beløbsramme af ca. 416 mill. kr. Vi fortsatte forhandlingerne i udvalget, og de afgørende forhandlinger — d. v. s. den dag vi holdt op, i denne omgang i hvert fald — førtes natten til onsdag i sidste uge. Da var der indkaldt til aftenmøde hos mig, afbrudt af en forhandling, som kompensations-

tionsudvalget havde ønsket med statsministeren og mig; mødet fortsattes hos mig kl. 23³⁰ om aftenen, og mine sidste ord, da vi skiltes, var: husmændenes forslag om en ordning på 416 mill. kr. er et forhandlingsgrundlag, det er et udgangspunkt; jeg har også fremsat et forhandlingsgrundlag, og jeg er stadig villig til forhandling.

Så er det spørgsmålet, om man ud fra dette mener, at regeringen eller jeg ikke har udvist vilje til forhandling. Nu synes jeg nok, at oven på det er det vel groft, når venstres ordfører giver mig skylden for landbrugets leveringsstrejke. Efter det, der er foregået, er jeg godt klar over, at der vil blive en debat om skyld og ansvar. Jeg er rede til i enhver henseende at tage ansvaret for det, jeg har gjort; men jeg synes jo nok — på baggrund af den fremstilling, jeg her har givet — at det er lidt vanskeligt, i hvert fald sagligt set, at beskyldte regeringen og mig for manglende forhandlingsvilje.

Nå, forhandlingerne skulle jo i gang igen og kom i gang igen. Husmændene henvendte sig til mig, og jeg sagde med det samme ja til forhandling. Jeg forhandlede med husmændene, og jeg vil gerne sige her i fuld forståelse med dem: ikke om en ordning absolut efter husmændenes forslag, men om en ordning for det samlede landbrug. Der var mellem husmandsforeningerne og mig fuld enighed om, at forinden det resultat, vi eventuelt kom til, blev endeligt vedtaget, og inden den endelige afgørelse blev truffet, skulle det samlede landbrug med ind i drøftelserne. Da godsejer Juhl som formand for Landbrugets Arbejdsgiverforening henvendte sig til statsministeren med ønske om forhandling, var vejen banet, og så indledtes de forhandlinger, der natten til onsdag i denne uge bragte det resultat, vi kender i dag. Jeg vil gerne sige her, at for min skyld, og jeg tror også for statsministerens skyld, kan man godt, om jeg må bruge det udtryk i en alvorlig situation, mere sig med at sige, at dette resultat er noget, som statsministeren har fået i stand; jeg måtte altså give op, og andre måtte